

wid et Compagnie, som commen-
deras af en Capitain eller Ryttmä-
stare/ så bör i anseende til samma
Regements Officerare, genom
disposition wid Compagniet, ej an-
nat tjenstgörande förstås/ än det
som angår sielfwa hushåldningen.
Det alle/ som wederbör/ hafwa sig
hörfamligen at esterrätta. Datum
ut supra.

FRIEDRICH.

Kongl. Maj:ts

Nådige

RESOLUTION

Och

Förklaring

Öfwer de/ wid denne genom **NUSS**
Råde nu wäl öfwerståndne Riks-Dag/ utaf sam-
telige Ståderne / genom deras Fullmäktige/
underdånigst insinuerade

Beswårs PUNCTER,

Gifwen Stockholm i Råd-Cammaren den 16, Octobr.

1723.

Cum Gratia & Privilegio Sæ Ræ Maj:tis.

3 STOCKHOLM, uti det Kongl. Tryckeriet uplagd/

Hos JOH. HENR. WERNER,

Directeur öfwer alla Tryckerien i Riket Åhr 1720.

311
Kongl. Maj:ts nådige Resolution
 och Förklaring öfwer de / wid denne ge-
 nom GUDs Råde nu wäl öfwerståndne
 Rikts-Dag / utaf Samtel. Städerne genom
 deras Fulmächtige underdånigst insinuerade
 Beswärs-Puncter; Gifwen Stockholm i Råd-
 Cammaren den 16. Octob. 1723.

I.

Rongl. Maj:t har i Råder låtit
 sig föredraga hwad / å Städernes
 wägnar i gemen / wid denne Rikts-
 dagen anfördt blifwit / bestående
 först därutinnan / at wid Borgmä-
 stare och Rådmanswalen hwarje-
 handa missbruk och oordentlighe-
 ter esom oftast stola förefalla / i det
 de / som wilja befordrade warda / stola löpa omkring i
 husen / til at / medelst understrifter / förskaffa sig Vo-
 ta och de fleskes röster / hwarigenom oreda / split och
 oenighet upwäckes; Och som Kongl. Maj:t likmäßigt
 des förra Nådiga Resolution af den 8. Julii 1720. up-
 på Städernes då ingifne Beswärs-Puncter, i Råder wil
 hafwa Städernes Magistrater och Borgerstap bibehåll-
 ne wid deras vndsängne Privilegier samt ägande Rät-
 tighet wid Borgmästare och Rådmanswal / så at
 ingen wid slike tienssters besättiande skal dem påtwin-
 gas: warandes Kongl. Maj:t helt ofkiärt at förnim-
 ma / det wid sådane wahl hwarjehanda förbudne stimplin-
 gar / underhandlingar och officiel begås stola / hwarige-
 nom Städernes wälsfängne friheter komma at lida mehn

A 2

och

och afbrect/ til Jnwanares stada och förtryck; alt så fin-
 ner Kongl. Maj:t i Råder för godt/ härmed at förord-
 na/ det alle sike wahl stola hådanefter förrättas af Ma-
 gistraten och Borgerskapet tillika uppå sielfwa Rådstu-
 gun/ samt at all annorstådes sökt Votering och under-
 skrift til rösters samlande uti private hus och sammans-
 komster/ skal wara förbuden wid et hundrade Daler Silf-
 wermyns wite för den/ som därtill är Upphoffsmän/samt
 50. Daler Silfwermynt för hwar och en/ som sådant i
 någon måtto biträder och underskrifwer/ börandes defu-
 tan på sådane orichtige och ensidige wahl ingen Reflecti-
 on giöras/ utan de samma aldeles ogillas och för intet
 stättas. Och på det med Magistrats Personernes samt
 Stadens Under-Bevientes wahl och tillsättande så mycket
 ordenteligare tilgå och all oreda och hwarjehanda oentighet
 förekommas måtte/ samt Städerna igemen och hwar
 och en Stad i synnerhet/ efter föregångne Kongl. Resolutio-
 ner och uppfångne Privilegier, Kongl. Maj:ts Försäkring
 och den uprättade Regerings-Formen aldeles oförfräncat
 til goda niuta/ så at ingen dem må påtvingas/ til hwilken
 de icke förtroende hafwa/ wil Kongl. Maj:t at därmed
 så förhållas skal/ at til de lediga Borgmästare bestäl-
 ningar i Städerna/ samt Rådman och Stads Secrete-
 raretjensterne här i Stockholm, där Kongl. Maj:ts egen
 nådige Fullmakt på sådane beställningar utfärdas/ stole
 af Magistraten och Borgerskapet tillika trenne Personer
 utwälas och föreslås på sätt och wis/ som förmått är/ sko-
 landes i tid hos wederbörande Öfwer-Ståthållare och
 Lands-Höfdinge med sine förslag til sådane tjensters be-
 ställjande inkomma/ hwilka dem/ jemte deras påminnelser/
 i underdånighet til Hans Maj:ts widare nådige Approba-
 tion öfwerstända/ då den af de föreslagne Personer/ som
 til den ledige blefne tjensten wärdigast och sticligast pröfs-
 wes/ med Kongl. Maj:ts nådigste Fullmakt försedder
 bliffr.

312
 bliffrer: men i de Städer/ hwarest på Rådman och
 Stads Secreterare tjensterne Kongl. Maj:ts egen nådige
 Fullmakt ei utfärdas/ så böre Magistraterna och Bor-
 gerskapet sig omen sticlig Person förena/ och den/ som så-
 ledes/ efter föregångit ordenteligt wäl/ winner de flestes
 röster af Magistraten och Borgerskapet/ warder af Ma-
 gistraten til Lands-Höfdingen presenterad, då en sådan
 icke må ogillas/ utan af honom med Fullmakt på beställ-
 ningen fördes/ samt wederbörigen inställas/ så framt
 Lands-Höfdingen ei hafwer laga jäf emot sielfwa Perso-
 nen/ då han sådant Magistraten behörigen til Kienna gif-
 wer/ på det den samman sedan med Borgerskapet må stäl-
 la til et nytt wahl. Men hwad de öfrige Bevienterne i
 Städerna/ utom desse förenämde angår/ så äligger det
 Magistraterna noga i act taga/ det inge odugelige der til
 antagas/ och endå sådane af Magistraterna tillsatte och för-
 ordnade warda/ som til sin förtjänning sticlige/ tjenlige
 och wäl sticlade äro/ böra de därwid förblifwa.

§ Vad angår Städernes underdånige ansöknin/ at
 Magistraterna må warda efterlätit til de högre/ så
 wäl som til de nedrigare Bevienters Äncktor wid Städerna
 ne utafsignera nåde/ är af de medel/ som kunna finnas i
 Stadens Cassa/ när dödsfallet timar/ hwilka sedan kom-
 ma at ersättas af Städernes dödsfals och Avance-
 ments-Benningar/ så fört de inslota kunna/ emedan
 desse senare medel efter 1686. Års Förordning därtill egen-
 teligen anslagne äro; Så finner Kongl. Maj:t i Råder
 för godt/ at der til gifwa sitt bifall och samtycke/ på det
 desse Äncktor/ wid timade dödsfall/ måge hafwa någon
 understöd til sine mans begrafningar med mera/ dock så
 2 3 wie

wida tillräckelig tillgång uti Stadsens Cassa därtill finnes/
när dödsfallet timar/ och utan at de til publique byggnas-
der anslagne medel därigenom rubbas; Lätandes Kongl.
Maj:t fördenstul des nådige Ordres til des Cammar-Col-
legium och Stats-Contoir afgå/ at gifwa wederbörande
sådant/ til deras efterrättelse/ behörigen tillkänna.

3.

Besträffande Magistraternes underdånige klagan/ at
så wäl Commendanten uti Fästningarne/ som Of-
ficierare wid de i Guarnizoner förlagde Regimenten/ skö-
la/ twärt emot de utgångne Förordningar/ blanda sig uti
de Söfkor/ som antingen Executörer eller Magistraterna
tillkomma/ i det de/ genom deras underhållwande Solda-
ter och Bettenter/ skola dels för sig sielfwa/ dels för an-
dra uptaga det/ som til Salu inkommer/ innan det blif-
wer infördt til hamns eller torgs/ eller ock sedan det dit
ankommit; Så wäl Kongl. Maj:t et sådant emot Lag och
Förordningar sträfswande misshand och oordning aldeles
hafwa affstafat/ och wederbörande/ wid 200. Daler Silf-
wermynns wite/ förbudt/ at innmänga sig uti de Söfkor/
som Magistraterna tilhöra/ eller sielfwa/ til egit eller an-
dras behof/ besatta sig med Executions-wärket/ eller de
ärender/ som Städernes Policie och hushållning böröra/
utan hafwa de/ som alle andre/ när det behöfs/ at anlita
wederbörande om laga handräkning/ men ingalunda at
göra sig sielfwa rätt/ eller annorlunda för sig eller andre
uptaga det som til Salu ankommer/ än lag och förord-
ningar tillåta; Börandes den brotliga ofswannämde bö-
ter/ utan någon stonsmål/ strart erlägga/ eller i widrig
händelse undergå en prompt Execution.

4. Och

313
4.
Och som det ofta skal hända/ at Stadsens Bettente
uti deras Ambetes förrättningar blifwa förolämpas-
de/ ja ofta med hugg och slag öfwerfalne och illa handte-
rade; Alltså samtycker Kongl. Maj:t i Nåder til Borgare-
Ståndets underdånige ansöfning/ at/ til hemmande af
sådant öfwerdåd/ Stadsens Bettente måge/ afwen som
Executions-Bettenterne/ tagas under Protectorial-Pla-
cate af År 1684 den 21. August och skal den/ som på något
sätt öfwerfaller sådane Bettente/ när de uti sitt ambete
begrepne äro och sig tilbörigen och sticketigen förhålla/
efter samma Placat aldeles ansedd och affstraffad warda.

5.
Lika måtto låter Kongl. Maj:t sig i Nåder wäl be-
haga den underdånige ansöfning/ som Borgare-
Ståndet gör/ angående de räkenskapers tidige Reyde-
rande, hwilka af dels Städerna uti Landz Contoiren inles-
weras/ och låter fördenstul des nådige Ordres til wede-
börande Lands-Höfotningar afgå/ at antyda Lands-Ca-
mererarne/ det de inom 6. Månaders dag/ sedan Magi-
straten insändt des räkning/ skola den öfwerse och deras
observationer däröfwer utfärda. Swaruppå Magi-
straten, utan dragsmål och tidsens förhållande/ med nöjact-
tig förklaring bör inkomma/ hwilket så snart det är
stiedt/ skal Lands-Camereraren innan 6. Månader der-
efter afsluta räkningen/ i annor händelse ware Magistra-
ten för alt widare åtal set/ och answaret stadue uppå
Langz-Contoiren.

6.
Sad ongär Städernes underdånige ansöfning/ at
den så kallade Inquarterings eller tillöfnings tola-
gen

gen må/ likmätigt Kongl. Maj:ts nådige Resolution giff-
wen för Gefie Stad den 12. Novembr. 1720. och den 10.
8. såsom en Städernes enskytte inkomst/ til hwar och en
Stads fria Disposition och nytta lemnad och använd-
warda; Så emedan berörde Inquarterings Tolag/ lik-
mätigt Konung Carl den Xltes bref och förordning af
den 16. Julii 1688. haft sin upriktelse af Borgerskapet i
Stockholm egit förslag/ hwilket påtagit sig denne afgif-
ten til understöd och lisa uti Inquarteringen och Contri-
butionen för det fattiga och oförmögna Borgerskapet/
hwarföre jemwål Hans Kongl. Maj:t uti högstbemelte
bref uttryckeligen förklarar sig intet willia weta af dens-
na afgiften/ utan at den af Borgerskapet sielfwe måtte
upbåras och distribueras; warandes sedermera År 1718.
de andre Stapelstäderne pålagt en sådan tillökningstolag
sig afwenwål at åtaga/ förnämligast til det fattige Bor-
gerskapet understöd uti de swåra Inquarteringar/
hwarmed det samma underwarande Krigstid blifwit be-
swårat/ oacktat med dem uti et och annat mål/ annor-
ledes är wordet procederat/ än med Stockholms Stad/
hwilken oförändrat och efter högstbemelte brefs innehåld
nüttit berörde Inquarterings Tolag på samma fot til
godo/ som den af Staden bewillat blifwit; Ty finner
Kongl. Maj:t aldeles för rättwist och skidligt/ det böra
alla Stapelstäderne i gemen niuta i detta fall lika förmon
med Stockholms Stad/ så at de/ i anledning af oftåbe-
måste 1688. Års Förordning/ denna Inquarterings Tolag-
gen sielfwe måge så upbåra och til deras egen nytta an-
wända/ utan at densamma/ twert emot des egentliga
egenstap och Städernes bewillning/ dem til stada och Præ-
judice, Kongl. Maj:t och Cronan widare må beräknas/
eller framdeles til andre taffwor disponeras.

3/4
Swad widrommer Städernes förde flagomål öfwere
något offick/ som wid jernwårskandet skal förefalla/
och deras i anledning däråf gjorde ansöknings/ at Jern-
wårskaren måtte göra sitt ämbete med wårskande/ innan
jernet passerat Skålen/ men sedan sådant skedd är/ icke
hafwa det ringaste åtal derå/ samt at de jernstänger/ som
kunna springa/ utan at sielfwa Metallen är därtill wål-
lande/ ei måge confisceras, utan ägaren tillställas med
mera; Så emedan 1671. Års jernwårskare Förordning ty-
deligen innehåller/ huru i detta fall förhållas bör/ och
samma Förordning hit tills med god nytta är worden ef-
terlefwad/ och dymedelst förekommit/ at elakt jern ej rå-
kat i främmande händer/ hwarigenom det goda Swen-
ska jernet uti föracht och wanpris förfalla kunnat; Alltså
hafwa wederbörande at ställa sig densamma til esterrät-
telse/ kunnandes Kongl. Maj:t derutinnan ei göra någon
widare ändring eller ändring/ än at/ ehuruwål alt jern/
som något wårskwärdigt fel hafwer/ det må och antråf-
fas ehwarest det kan/ antingen in- eller utom wågen/ i
skutan förr än det utlastas/ wid utlastandet i grafwen el-
ler när det instippas/ at föras til uppstäderna/ ja och be-
ma uti husen/ skal årmen som och på wågskålen/ under
wårskerie och Confiscation förfallit wara/ så bör dock jern-
net/ när det så wida him/ at det uti Skieppet är inlastat
til at utrikes afföras/ wara/ til följie af Kongl. Maj:ts
bref til deras Berge Collegium af den 9. Julii innewaran-
de År/ sedermera fritt samt oantastat/ och således til de
utlånsta orter så transporteras/ på det emellan köparen
och säljaren all twistighet må undwiskas/ och de handlan-
de ei hafwa någon orsak at klaga/ det Skieppet för nå-
gon Sequester eller wårskarnes åtal på odugeligt jern blif-
wer/ til deras stada och omkostnad/ qwarhållit och ei får af-
segla/

segla / när det sin fulla last bekommit. Och som ingen
stäng / som aningen af töld eller hård otvungit fastning
springer af / bör derföre blifwa wrakt / så framt den be-
finnes wara af godt artad Materia och desutan så condi-
tionerad, som den 7. §. i järnwraktare ordningen förmår /
så bör en sådan stäng genast ägaren återställas / och såle-
des icke under Confiscation wara förfallen / med mindre
förmått finnes wara antingen omärkt / rödbrakt / kallbrakt /
eller ock elst på något sätt illa i hårdhet judit / illa wellat
och otvungit utsmidt. Om hwilket allt Bergs Collegium
har utbifwa insende / såsom ock at derom behörigen in-
struera järnwraktarne.

8.
Betreffande Stådernes underdånige ansöknung / at
dem må warda efterlättit til sig låmpa de för Stock-
holms Stad utgågne Förordningar / angående så wäl
Politiciens handhafwande som wachens befredande i de-
ras Ambetes Fördrättningar / och berörde Förordningar /
såsom en allmän Lag i dömande efterfölja / samt Politien,
så wida gärligt är / der efter låmpa; Så är Kongl.
Maj:ts nådigste wille / at uti de Städer / hwarest wach-
ten behörigen är inrättad / samt med Öfwer- och Under-
Gewär försedd / stola alla förgrifwelse emot den samma
af dömas efter Kongl. Maj:ts Riks- och Sid- Artiklar /
och wachten i samma Städer således lika anses med
wachten här i Stockholm: Men när wachten i Städer-
ne ei är reguläre, så förhållas dermed efter den 4. §.
innehåld / så at de consideras lika med andre
Stadsens Betiente / och njuta det beskydd / som det i
samma Punkt återopade Protectorial-Placater af den 21.
Augusti 1684. förmår och innehåller; Och enär til Kongl.
Maj:ts uppgifwes / hwad som de andre Städerne widare
förmåna af Stockholms Stads Förordningar til dem
kunna

315
kunna låmpas; Så wäl Kongl. Maj:ts des nådige
Förordning för hwarje Stad i synnerhet deröfwer ut-
gå låta.

9.
Si förekommande af de många olagor och Stösta-
dor / hwilka därtigenom sig stola tildraga / at
grund och klippor med kummel och Remmare i Skären
och andre farwate icke äro teknade eller utmärkte /
hwarmedelst farkostar som oftast föroligade warda /
låter Kongl. Maj:ts des nådiga Ordres til wederbörande
afgå / at allwarsamligen tilhålla dem sådant åttiger /
innan en wiss förelagd Termin, berörde remmare och kum-
mel at undsätta och behörigen widmachi hålla / stolandes
den / som häremot tredskas eller wisar någon försummelse /
plätta med 100. Daler Silfvermynts böder.

10.
Kongl. Maj:ts låter afwenwål til hemmande af den
olaga handel / som åtskillige Borgare och Hand-
wärlare utom Städerne på Landet stola fördrwa Bor-
gerkapet til förtång / des nådige bref til Samtelige
Lands Högdingarne utfärda at å Predigstolarne almänt
publicera låta / det sådane utom Staden boende Borga-
re och handwärlare / undantagandes de handwärlare /
som Ridderkapet och Adelen / Bruken eller Sochnarne /
efter förordningarne och Privilegier bestås / samt de af
almogen / som med slögder något tilwärla och förtiena
kunna / stola aldrastidst innan et År och dag afstå hande-
len och handwärlerien / eller inflytta uti Städerne / derest
de då som andra dylika handwärlare böra få driwa sitt
handwärl och handtering / samt på allt sätt blifwa hand-
haf.

hafde och bestyddade; Hwarðfwer Lands-Höfdingarne
alfwarsam hand hålla skola.

11.

Hvad angår Städernes underdånige begäran at-
tid få Communication och affkrifter af de bref och
förordningar/ som antingen ifrån Kongl. Maj:t sielf eller
des Hof-Rätter och Collegier til Lands-Höfdingarne
expedieras/ och hvilka Magistraterna til fullkomlig rättel-
se uti deras ämbetes förvaltning nödige äro: Så finner
Kongl. Maj:t densamma wara mycket billig/ och låter
fördenstul des befalning derom til Landz-Höfdingarne
afgå.

12.

Elmmaledes bifaller och Kongl. Maj:t at Victualie-
wäg och måtare-hus skola på de orter/ der sådant
sig gjöra låter/ inrättas uti de Städer/ hwarest sådant
ännu intet skedd/ på det att skadeligt underslef/ som wid
mät- och wägarde plågar föröfwas/ dymedelft desto bät-
tre må kunna hemmat och förekommit warda. Om
wärtställigheten hwar af Magistraterna fördenstull allig-
ger draga behörig försorg: och komma de waror/ som
ei til Salu införas/ icke emot ägarens wilja at gå igenom
mät- och wägarde-husen.

13.

Besträffande Städernes underdånige ansöknig/ at
til Lurendrageriers hemmande samt förekommande
af det förfång/ som Borgerskapet i deras tillståndiga handel
och Seglation skal tillståndas/ almogen och andre måge
blifwa/ wid ansenligt witte/ förbudne at bruka några
owan-

316
owanlige hamnar eller Lastagie plazer/ utan bettena sig
af dem/ som där til äre utsedde och förordnades; Så haf-
wa wederbörande i detta fall at rätta sig efter 1668. Åres
Seglations ordning/ så wäl som det Placet, hwilket
Kongl. Maj:t til Lurendrageries hemman och förekom-
mande med det första lærer låta genom trycket utfärda.

14.

Semwål skal anført och stadgat blifwa/ hwad wid
warors transporterande bör i acht tagas/ samt
med hwad straff en förbonde eller Sleppare skal beläg-
gas/ som försummat taga Annotation och bewis ifrån
den Tullplaz/ hwarifrån någon wåhra utföres eller och
utan ägarens wilja och wetenskap orätt angifwer det med-
förda godset.

15.

Hvad angår Fyrtingarnes underhållande wid Öhre-
grunde båt til de Sidsfarandes säkerhet/ så låter
Kongl. Maj:t des nådige Ordres til wederbörande
Lands-Höfdingar afgå/ at alfwarligen anbefalla och
tillhålla wederbörande wid 100. Daler Silfwermynts wi-
te/ i detta fall fullgjöra sin skyldighet/ Skolandes we-
derbörande desutan wara ansvarige för all här af timande
flada/ samt efter omständigheterna behörigen ansedde
och affstraffade warda. I lika måtto utfärdas Kongl.
Maj:ts nådige befalning til wederbörande så wäl om Ka-
sars inrättande wid År-holarne och Måsten/ som och
at skogen på den stora Kienningen Ågön och Innerste
den utan för Hudwiksval icke skal utödas til de Sidsfa-
randes så mycket bättre Kiemming af Landet.

3 3

16. Up

16.
Upå Norrlänsta/ Väster- och Öster- Botniska samt
 Finske Städersnes därefter andragne besvär/ af
 deras Fartug wid Stockholms bryggas skola blifwa
 ofredade/ och drifne undan de utläste/ innan de äro ut-
 löfjade/ sinner Kongl. Maj:t i råder för rättwist/ sig
 således at förklara/ at så wäl in som utrikes til Stock-
 holms hamn och bryggas anländande fartug/ sedan de up-
 på deras i förra tider wanlige skallen wid broen sig fäst
 hafwa/ böra aldeles orubbade blifwa/ och et utdrifs-
 was innan de sina ladningar af såld och utläsat/ aldens-
 stund icke mindre de förre än de senare sina hamn- och
 Bropenningar/ med flere Stadsens Rättigheter för sine
 farkostar utgåöra och betala; Hwarwid wederbörande
 så Stadsens/ som Stö- Tulls Beriente skal/ wid ansvar
 tilgöörandes/ åligger dem at handhafwa/ bliwandes jem-
 wäl härigenom all egenwillinghet derwid alswariligen för-
 huden.

17.
Beträffande de Städer/ som hafst den olycka at de
 antingen af fienden eller eljest af wädeid blifwit af-
 brände och förstörde/ och nu i underdånighet åitunda en
 fri Disposition öfwer lilla Tullen och Accisen, som dem til
 hielp och uprättelse under frihets åren är worden förund/
 och at de måge låta den samma igenom sine egne Be-
 tiente upbära; Så wil Kongl. Maj:t där til i Råder haf-
 wa samtyckt/ at uti de afbrände Städer/ hwarest ei sto-
 ra Stö- Tullen erlägges/ upbörden af lilla Tullen och
 Accisen, och hwad dem eljest under Frihets- Åren lem-
 nat är/ af deras egne Betiente må skie/ på det de såle-
 des af Kongl. Maj:ts dem föruntte Nåd til deras uprät-
 telse måtte sig hafwa at hugna; Men uti de större Sta-
 pel

317
 pel- Städderne/ däreft stora Stö- Tullen Kongl. Maj:t är
 behållen/ måste/ til all rättighets i acht tagande/ Inspe-
 ctoren eller Tullmännen wid Land- Tullen på Tul- Täckten
 hafwa tilbörigt insende/ samt dem/ som Tullen på Stä-
 dernas wagnar upbära/ däremot uti de mindre Städer
 som Markt- and och Strömstad, måste Tullmännen eller Con-
 trolleuren wid stora Stö- Tullen/ emot den Lön/ som dem
 på stora Stö- Tulls- Staten bestås/ Kongl. Maj:ts Interesse
 bewaka och noga tilse/ at ej någon otillåten warors in-
 försel wid Landt- Tullen stora Stö- Tullen til förminsk-
 ning lända må.

18.
Som up- och Landt- Städderne sig i underdånighet
 beswära/ at de handlande/ som besöka deras fri-
 marknaden/ skola/ i stället för det de borde hålla sitt Gods
 och Kram til Salu uti särdeles därtill upbyggde stånd och
 bedar på allmänne Torgen/ upföra och sälja godset uti
 Borgerstapets Hus däreft de logera, hwarigenom Tor-
 gen warde tome/ och Städderne mista de eljest fallande
 och dem tillständige Stånd- Penningar; så finner Kongl.
 Maj:t i Råder för godt härmed at förordna/ det alle
 Handlande/ som med Gods och Kram besöka Städdernes
 Frimarknader/ skola wara förbundne/ at efter hwar och
 en orts bestaffenhet och därefter af Magistraten och Bor-
 gerstapets älsta inrättad Taxa erlägga och betala skäl-
 ge Stånd- Penningar/ de måge hålla sitt Gods til Salu
 uti upsatte Bodar på Torgen eller hemma uti Husen däre-
 ft de wistas/ på det Städderne således måge erhålla den-
 ne igenom föruntte Privilegier dem til publicos usus an-
 slagne Rättighet och Inkomst. Sammaledes skola och
 Städderne niuta och upbära Stånd- Penningar af alla de
 Stånd/ som på Gatorne wid Privatorum Hus och Bår-
 das

der upfattes / på det ei Stånden måge dragas ifrån Lör-
gen och de publique Plazarne / och Städerna dymedelst
stadna i mistningen af en sådan dem tilständig ingeld.

19.

Hvad angår Borgäre Ståndets Klagan / at en del
Tull- och Accis-Betiente skola understå sig credite-
ra Tull- och Accis-Penningarne åt dem / som sådane me-
del genast borde utbetala / hwar igenom icke allenast sto-
ra underslef och oredor förorsakas / utan kommer och pu-
bicum dymedelst at mista en sådan inkomst / som straxt
bör erläggas; Så finner Kongl. Maj:t / til hemmande
ddraf / i Nader för godt / det ingen Tull- och Accis-Beti-
ente skal understå sig at creditera åt någon Tull- och Accis-
Penningarne / utan böra de genast de samma upbära / el-
ler och wara Cronan för all deraf flytande stada answa-
rige. Bryter någon här emot / ware han sinienst för-
slig / och warde desutan ansedd med straff til 40. Procentum
af den Summan. hwartil sådane Tull- och Accis-Pennin-
gar sig bestigit / om hwilket alt Kongl. Maj:t des Nåd-
ge Ordres til Cammar- och Commercie-Collegierne lå-
ter afgå.

20.

Och såsom det Kongl. Maj:t wid handen gifwes / at
en del Stånds-Personer / som äga Hus uti Stå-
derne / skola undandraga sig at för sina gårdar underhålla
Brandwacht / Wägröddning / Kyrlis- och Präste-Gårds-
byggnad med flere Onera, som ei kunna eller böra anses
för Personalia, hwarigenom Lasten kommer allenast at
stadna på Borgerskapet / där likwål Stånds-Personerne
ei mindre än Borgerskapet / willja hafwa deras Hus styd-
dade för Eldsara / nyttia wägarne och bitwista Substien-
sten.

sten.

sten; Så pröfwar Kongl. Maj:t för rätt och billigt det
ingen / ehö det wara må / som ej igenom särffilte Privi-
legier och härtils undfångne Resolutioner därifrån är
berriad / skal eller bör undandraga sig / at lika med Bor-
gerskapet wara i ofwanberörde besvär delachtig.

21.

Hvad widkommer Borgerskapets underdånige Kla-
gan / at en delh Gästgifware skola understå sig / sär-
deles när Borgerskapet äro stadde på sina resor / så eljest
som til och ifrån de allmänna Frimarknaderne / icke al-
lenast at uppehålla 2. 3. och flere Dagar det anköm-
mande Kiöpmans-Godset / utan och fördrifta sig at ef-
ter egit Behag och twärt emot det som Förordningarne
innehålla / upstegra Skiuken och Frachten / hwarige-
nom Borgerskapet mycket skal lida / anhängandes fördrif-
stul at Gästgifwarne / måtte förpläctas / at så wäl alle
andre Resande / samt Kiöpmans-Gods och foror emot
Skuikens betalande effter Förordningen owäget gen
fortskaffa; Så kan Kongl. Maj:t icke tillåta / at hä-
stiuken wid Gästgifware-Gårdarne må tagas til Kiöp-
mans-Barors försell / emedan den samma endast til re-
sande Personers och medhafwande Sakers beqwämlige
och skyndesamme fortskaffande inrättad är / utan kunna
de Handlande om sådane Kiöpmans-Pactors och Cram-
Barors försell / sig med wederbörande af Almogen för-
ena / då ei något Last högre / men effter afwerenekom-
mande wäl mindre än som til 8. Öre Silfwermynt Mi-
len för hwar Häst får betalas / doch förstås här under /
intet Fogel-laffen ifrån Norland / hwilka skyndesamma-
re måste fortskaffas och sig af Hållstiuken emot Betal-
ning få betiena.

C

22. Be.

Beträffande Städernes förde Klagomål därom öfver/ at Almogen på somliga Orter i Riket/ såsom uti Väster-Norland/ Österbotn och Finland/ skola begynna at börga egne Farkostar under stien/ at därmed utföra sin egen afwet och således tillfoga Borgerkapet/ som på Handel och Sjöfarten äro privilegerade, hwarjehanda Hinder och Mägn i deras Naring och Frihet; Så finner Kongl. Maj:t i Nader/ at hvarken Borgerkapet eller Almogen uti Finland/ samt Öster- och Västerbotn/ kunna hafwa Orsak at klaga/ när de få idka Seglationen på sätt och wis/ som de densamma hafwa nyttjat och brukat År 1696. Skolandes Almogen därwid handhafwas/ men alt Underslef af Lands- Råd wid förlust af Seglations-Friheten för den Åboen/ som däremot bröter/ wara förbudit. Och på det man så mycket säkrare weta må/ hwilka tractter denna Seglations-Friheten i Anledning af utgångne Förordningar åtnjuta böra/ så skal den i Finland förordnade Commissionen derom uti alla wederbörandes närvaro noga ransaka och uprätta där å en Förteckning/ samt insända den samma til Cammar- och Commerce-Collegiernes öfwerseende/ hwilka Collegier sedermera til Kongl. Maj:t's widare godt finnande och stadfästelse hafwa med deras underdåniga Berättelse derom at inkomma. Hwad Seglations-Friheten i Wester-Norländen beträffar/ som är af annan Bestäffhet än å Finsta sidan/ så kan Almogen icke betagas/ at så Sid. som Land- Wägen afföra sin egen Afwet til Salu/ til hwad Ort och Ställe dem behagar/ allenast det stier til Städer hwaräst Tul-Platser äro/ nämligen hwad de med Båtar gitta afföra; Men all Fart med Skutor och större Fartyg/ så wäl för egen Räkning/ som på Fracht för andra/ ware Almogen aldels förbudet.

23. Hwad

Hwad widkommer Städernes förde beswär öfver den stora Skada/ hwilken så wäl de in til Norska Gränzen liggande Stapel- som Upstäder skola widstånnas både af den Handel/ som skal begås af de Swenske Inwånare med Stång, Jerns och Säge-Timmer uti försel til Norge/ hwaremot de sig skola tilbyta och sedan utmängla Salt/ Sill/ Kläde/ Spegher/ Win/ Brännwin och Toback/ drifwandes därmed en skadelig Handel til Städernes stora Nachdel och ändteliga Undergång/ såsom ock af den Handel och Wandel/ hwilkende Norska Inbyggare inom war Gränz med hwarjehanda Waror drifwa skola; Så finner Kongl. Maj:t hwad Jerns utförsell angår/ betänckeligt/ at betaga Almogen å Swenska Sidan den hit tills hafde Frihet/ när de för Orar och Spannemål tilbyta sig Stång-Jern/ at utföra den Delen där af/ som de ei hellska förbruka/ til Norge och därstädes affättia den samma emot Norskt Salt/ Fisk och Victualie-Waror samt contante Penningar; men beträffande Säge-Timret/ så bör Almogen ei drifwa någon Handel därmed å Norska Sidan. Willejandes Kongl. Maj:t sig öfwer detta ärendet widare yftra/ så snart den om Skogarnes Tillstånd och Belägenhet förordnade Commission är bleswen wärckställd och den därigenom åstundande Underrättelsen om Skogarne kan inhämtas. Desutan har Kongl. Maj:t redan uti den utfärdade Tull-Taxan för Jämtlands och Härjedalens samt Wermelands Tull-Cammar wid Norska Gränzen dat. den 9. Januarii, förledit År i Nader Specificerat de Waror/ hwilka så ut- och införas och utom hwilka alla andra äro til Ut- och Införsel wid Warans Confiscation förbudne/ som ock i synnerhet de Norske Inwånare förment är/ at å Swenska Sidan försälja annor-

C 2

städes

Städer deras Waror/ än wid de wanlige Marknads-Pla-
 her/ eller då Marknads-Tider icke äro/ uti närmaste
 Städer/ wid Warans Confiscation, och 100. Riksdal.
 wermynt bötter/ til hwilken ända och blifwit befalt at
 de wid anlåndandet til Städerna eller Marknads-Pla-
 herne skola wara förpliktade at upwisat behörige Tull-
 Sedlar på de af dem angifne och förtullade Persedlar/
 samt at de samma i annor Händelse skola blifwa för-
 confiscable erkiände; Hvilket allt Kongl. Maj:t til we-
 derbörandes nege effterlesnad härigenom å ngs wll haf-
 wa i Råder uprepat och stadfäst.

24.

Kongl. Maj:t har i Rådigt öfwerwägande tagit Bor-
 gerstapets underdånige gjorde Ansöknin/ at de Stä-
 der/ som med Mat. Waror/ Träwårde och andra Byg-
 nings-Materialer besöka Stockholm, måtte förskonas/ at
 til berörde Warors försäljande härnådes uti Minut hål-
 la de uti Förordningen af den 24. Septembr. nästledit Ar
 anbefalte 7. Ligge-Dagar/ emedan Dyrheten/ på hwil-
 lens förekommande berörde Förordning sofftar/ förme-
 delst närwårande ymnoge Tilförsel icke står at befructa/
 skolandes de där emot igenom sådane Ligge-Dagar myc-
 ket komma at lida/ och Tiden domedelt gå den utur
 Händren/ samt deras Resa hindras och uppehållas.
 Kongl. Maj:t finner i Råder at slike Ligge-Dagar för al-
 la Järkes Fartyg och hwad Almogen til Salm bitförer/
 aldeles böra uphöra och hwar och en som gör någon Til-
 försel hit på Mat. Waror/ Träwårde och bygning-Ma-
 terialier, samt annat/ så ega Frihet at sälja och förnyra
 sina Waror/ i Minut eller en Gros, samt upå så lång
 eller kort Tid/ som han sielf kan finna sin Räkning och Ut-
 komst

komst wid och således denna Handelen wara fri och utan
 twång.

25.

Borgare. Ståndet beswårar sig widare/ at Kongl.
 Collegierne blanda sig uti Städernes enstolte Oeco-
 nomie och Hushåldning/ och så wäl som Lands-Höfdin-
 garne göra ändring uti det som af samtelige Magistra-
 terne til Städernes bästa kan wara förastiedat. Hwar
 före Borgerskapet förmenar/ at igenom en sådan bland-
 ning af Jurisdictionerne mycken oreda upwådes/ och
 därjämte anhålla at wederbörande Collegier sig ei där-
 med befatta måtte och at Lands-Höfdingarne när de nå-
 got til Stadsens Bästa hafwa at föranstalta/ sådant å
 sittande Rådstugu/ men ei annorledes/ göra måtte.
 Kongl. Maj:t finner wara enligt med utgångne För-
 ordningar/ at Collegierne icke hafwa at blanda sig uti
 Städernes enstolte Hushåldning och wll fördenskul/ när
 speciale mål/ som til desse Beswår Anledning kunna
 hafwa gifwit/ förmå upwisas/ där å Bot- och Rättelse
 stassa. Så böra och alla nya Inrättningar af Politie
 och Oeconomie mål i Städerna/ stie med Magistratens
 Sam-Råd och gemfama öfwerläggande/ så at Lands-
 Höfdingen ei något därutinnan må föranstalta och
 wärkställa låta/ innan han däröfwer hört wederböran-
 de Magistrater å Rådstugun eller och inhämtat deras
 skriftliga Mening och Underrättelse/ äfwen som och
 Magistraten sådane nya Inrättningar utan Communica-
 tion med Lands-Höfdingen ei bör företaga och til Wärf-
 ställighet bringa.

26.

26. St.

Älsom ättillige Oredor därav skola härflyta / uti de Taxeringar, hwilka likmäßigt Förordningarne sättes i Ståderne och af Edsborne Mån fördrättas böra / skundom någon Ändring efter at göras af Kongl. Maj:ts Collegier eller Lands-Höfdingarne / hwarigenom Taxations-Summan sättes i Ömhet / och med Medlens indristwande kommer på Tiden at utdragas; Ly wil Kongl. Maj:t i Råder hafwa bifallit Borgerskapets underdånige Ansöknings; Sålunda: At Taxations-Männerna / uti Magistratens närvaro och under deras uppsigt / af Borgerskapet / hwaribland Manufacturister och Handwärfare äfwen räknas / så wida de äro Edsborne Borgare / böra utwälfas; hwilka då sedan de aflagt den wanlige Taxerings-Eden äga upå deras Samweten skatta och utsätta / hwad hwat och en af deras Med-Bröder efter en rätt Proportion af des Förmögenhet / Handel / Handtering och Naring bör betala. Äro Taxerings-Männerna uti deras Meningar stiljaktige och icke kunna blifwa öfwerensstämmande eller oetaxera någon högre än sig borde; Så äligger Lands-Höfdingen om han tillstådes är upå Rådslugum med Magistraten eller i des frånvaro / Magistraten allena / at lägga dem emellan / och blifwe då det som beslutit är / ständande / utan at någon ändring för det Året tillåtes / eller Collegier och Lands-Höfdingarne besogade wara skole efteråt at uphäfwa hwad en gång således ordenteligen giordt och fastställt är. Men de beswär / som en eller annan förmennar sig wara berättigad öfwer Taxeringen at anföra / äligger Lands-Höfdingen med wederbörande Magistrat wid följande Årets Taxering efter Bestäffenheten at ändra och rätta.

1321
Estråffande Ståderne däröfwer förde underdånige Beswär / at de Betiente / hwilka wid sina beställningar niuta fria Husrum i Ståderne / skola til en Del med de sammanilla och wärdelöst omgås / så at Ståderne som oftast med deras förbättrande graveras; Så wil Kongl. Maj:t i Råder hafwa förordnat / at så wäl Tull- och Accis-som andra Betiente / af hwad Stånd de wara kunna / de där niuta fria Husrum i Ståderne / skola sedan Husen blifwit dem til inventerade, wara förbundne at stå och swara för alla mindre Reparationer af hwad namn de wara kunna / hwilka därpå komma at göras / men när stora och ansefliga förbättringar erfordras / då bör efter Wanligheten och hwar Orts Bestäffenhet sådant befohadt sättes.

Swad widkommer Borgerskapets underdånige Ansöknings, at alla Kongl. Stadgar / Förordningar / Bref och Resolutioner, angående Politie- och Oeconomie-Ärenderna / måtte blifwa samlade och under et Band tryckte / med Förteckning och Orda-Register / efter den Method inrättat / som uti Justitie- och Executions-Wärket brukad är / samt at til detta Wärcs samlande och utarbetande någon habil Person måtte utses och emot en skällig Wedergäldning til et sådant Wärcs förfärdigande antagas; Så wil Kongl. Maj:t där til i Råder hafwa samtyckt / låtandes födensful til des Cancellie-Collegium des Nådige Ordres afgå / at om detta Wärcets behöriga förfärdigande komma öfwerens med någon därtill kienlig Person / som sedan skal blifwa försedd med Kongl. Maj:ts Nådiga Privilegio.

Nedestund det förnimmes / at sedan en stor dehl af Armeen blifwit indragen / och Swenske Fångarne ifrån åtskillige Orter utur deras Fångenskap hemkommit / många Officerare och en stor Dehl af det gemena Krigs-Folcket skola infinna sig i Städerne och bruka hwarjehanda Borgerlig Naring / utan at de wilja winna Burskap eller undergå Städernes Tungor / Skatningar och Besvär / hwarigenom Städernes Skatdragande Borgerkap / så wäl Kiöpmän som Handwärfkare i deras Naring warda för fördelade ; Ty finner Kongl. Maj:t i Råder för godt härmed at förordna / det ingen eho det vara må / skal hafwa Tillstånd / at utom Magistratens och Borgerkapets Wetenskap och Tillåtelse / sätta sig neder eller idla Naring i någon Stad / emedan icke ollenast Hushyrerne därmed fegras och Husen för det Skatstyllige Borgerkapet uptages / utan och deras Naring hindras och förminskas ; Dock böra slita förastiedade eller hemkomne Officerare , när de sig hos Magistraterna derom behörigen anmäla / lämnas Frihet / at sätta sig neder och idla Borgerlig Naring med sådane Wilkor / at de böra vara pliktige / antingen ströxt winna Burskap / då de som andre Borgare komma at considereras eller eljest listigen aflägga Handels-Eden / wid hwilken senare Händelse de Alligen till Staden præstera en emot deras Naring och Handtering swarande afgift ; åliggandes dock Magistraterna så wid Taxeringarne som andra Borgerlige Besvär / låta desse Officerares slätta Wilkor och Lågenhet komma hos sig i behörig Consideration , så at dem därwid all skidlig Lindring wederfaras må . Beträffande det gemena förastiedade Krigs-Folcket / som med något Handwärfk wilsja omgås / så böra sådane / niuta den Förmåhn / som den

den 6. Artic. och 12. §. af Strå Ordningen dem Främmandom tillägger , i så måtto / at när de ei wilja stå under Stråder och Gillen / de då icke skola vara därtill förbundne / utan så öfwa deras Handwärf och för rätta Mästare i sin Profession ansedde warda / så wida de aflägga goda prof af sit arbete för wederbörande Magistrat : men de / som sådant icke gitta giora / tilhållas / at arbeta hos Mästare / antingen för Låro-Drängar eller Gesäller / alt som de uti något Handwärf kunna mer eller mindre erfarne vara / in til des de förwärfwat sig en sådan erfarenhet / at de kunna winna Mästare Rättighet . Anbelangande Soldater och Bohmän / som äro under Guarnizons-Regimenterne eller Ammiraliteterna , hwilka ligga uti Städerne i Qwarter och hafwa lärt något Handwärf / så betagas dem icke at för sine egne Personer / när de äro ledige ifrån sin Wack / likmåttigt därom gifne Resolutioner , idla sit Handwärf / doch utan at hålla Potkar och Gesäller ; Och blifwer dem därhos nu aldeles förbudt at sätta sig några tillsammans til at idla Handwärfket / och således giora eller inrätta en Wärfstad .

Såsom Bänderne i Skåne / hwilka bränna Kohl och föra til Salu åt Städerne och på Landet / skola bruka det Maner at slåta ihop några Grenar af Bidret och Ahl / hwarutt de sedan lägga någon Halm / och anteligen högst så mycket / som en Skieppa eller 2. Tunna Kohl / hwilka knippor / som af dem kallas Kohlmisar / säljas för Tunnor Kohl ; Alltså och emedan et sådant Maner at sälja Kohl både är skadeligt / i anseende til den unga Skogen / som därmed onödigt förspilles / som

och bedräglighet/ i anseende til Målet eller Mättet/ emes
 dan Kohlen wid försäljandet intet tagas ut och mätas/
 utan måste Köparen låtat ankomma på en owist gifning
 och Säljarens Uppriktighet; Ty wil Kongl. Maj:t det-
 samma aldeles hafwa förbudt och afstafat wid Confisca-
 tion af Waran/ samt 40. Mark Silfwermynts Bø-
 ter/ och skola däremot så wäl i Stone/ som öfwer alt
 i hela Riket hädanefter alla Bränne-Kohl som til Stä-
 derne föras uti Tunne-Tal efter riktig mätning med
 ordinarie Måtare; Tunna säljas och lefweteras.

31.

Sad angår Borgerskapets i Skåne/ Halland och
 Blekinge förde Besvär/ at wid lilla Tullens upbä-
 rande af Löss-Åsta och Pätt-Åsta dem skal hända my-
 ket ofog/ dymedelt/ at när Löss-Åsta til Städerna ankom-
 mer/ så skola Tullskifvarne beräkna den samma med
 Tull för Pätt-Åsta/ som är 5. å 6. gånger högre/ än
 effier Taxan wara bör/ i det den lösa Åstan gifwer alle-
 nåt r. De Silfwermynt i Tull för Lunnan/ men där-
 emot Pätt-Åstan 2. Öre Silfwermynt och hwarie Lisspund;
 Den anstiont med Silfwerne Stads-Wägnare Actester wid
 Tullstugurne warden intygat/ at det intet annat är än
 Löss-Åsta/ så skal dock Tullen såsom för Pätt-Åsta blif-
 wa upburen/ under föregifwande/ at den samma redan
 i Specialen för Pätt-Åsta blifwit uträknad/ och såle-
 des intet kan ändras; Så låter Kongl. Maj:t Des nå-
 dige Ordres til Commerce-Collegium afgå/ at förse-
 ga den eftertryckelige anstalt/ det lilla Tull Betien-
 terne noga tilse/ hwad slags Åsta som införes/ och et
 upföra den i Tull-Specialerne för annan Sort, ändert
 wärdeiligen befinnes wara.

32. Be

32.

Beträffande Städernes underdånige ansöknings/ at
 lilla Tulls-Ordinantien och Taxan, som Kongl.
 Maj:ts Commerce-Collegium har om händer at öf-
 werse och förbättra/ må med första genom Trycket be-
 fordras i Dags-Luset/ til alla wederbörandes effierräts-
 telse: Så samtycker Kongl. Maj:t i Råder/ at med
 detta Arbetet ju förr ju heldre skyndas: Och som wid näst
 ledne Riks-Dag blifwit fastställt/ at wederbörande Col-
 legier skola tråda tillsammans/ när något Afslag eller För-
 höjning i Kongl. Maj:ts Inkomster förbehafwes/ och de-
 ras gemensamma underdånige betänckande däröfwer til
 Kongl. Maj:t insända; Ty finner Kongl. Maj:t nödigt/
 at i detta Fall på samma sätt bör försaras/ och låter för-
 denskul des nådige Ordres til wederbörande Collegier af-
 gå/ at öfwerse bemelte lilla Tulls Ordonance och Taxa,
 och med deras underdånige utlåtelse hos Kongl. Maj:t in-
 komma/ då Kongl. Maj:t sedan wil låta Des nådige För-
 ordning derom genom Trycket utfärda.

33.

Ifwenledes samtycker Kongl. Maj:t i Råder/ at
 Bakungs-Skatten eller Taxan på Bakungs-Pen-
 ningarne må blifwa öfwersedd och i skällig mätto rät-
 tad/ låtandes Kongl. Maj:tjämwal därom Des nåd-
 ige befallning til wederbörande Collegier afgå/ at förfat-
 ta ett Project til en närmare Jämföring af Städernes
 Bakungs-Penningar/ sedan de däröfwer hört wed-
 börande Städernes Magistrater och Inwånare/ hwar
 öfwer Kongl. Maj:t Des nådige Förordning sederme-
 ra wil låta utgå.

D 2

34. Hwad

Hvad widkommer Stådernes underdånige ansö-
ning at inge skadelige Compagnier, ensidige præju-
dicerlige Societeter och Monopolier, och hwar därun-
der kan räknas må blifwa tillåtna / utan at Handelen läm-
nas så in- som utom Riket fri och obehindrad / så för Bor-
gare. Ståndet i gemen / som hwar och en Köpman i son-
nerhet: Så är Kongl. Maj:t i Nåder benågen / at på alt
sätt befrämja Handelen / och wil wara ömtänkt / at afböja
hwar som til des stadalända kan / när Borgerskapet spe-
cielle mål om de förmentie præjudicerlige Monopolier och
fördärflige Compagnier wid handen gifwa / hvilka / så
vida de emot Handelens Frihet och nytta äro skridande /
Kongl. Maj:t ei läser tillåta. Skulle och någon ansö-
ning hos Kongl. Maj:t göras til någre sådane Societe-
ters inträttande / så wil Kongl. Maj:t ei gifwa därtill sit
samtycke / innan wederbörande Magistrater och Borger-
skap därwid warit hörde.

Som Auctioner til Hus och Gårdars samt Läs-
örons försäljande / lända Inwånarne til stor be-
qwämlichkeit; Ty samtycker Kongl. Maj:t i Nåder gär-
na / at i alla Städer / därest det sig göra låter / Auction-
ner må brukas / igenom hvilka jämwäl alla Waror / som
warda utexequerade, kunna på bästa sättet förkyttas och
i penningar wändas.

Hvad widkommer Stådernes underdånige ansö-
ning / at wid alla Uphandlingar för Cronan den
Ordning

Ordning måtte observeras, at de / som så befallning nå-
gra Persedlar at uphandla / måtte sådant hos wederbör-
rande Magistrater tillstånd gifwa / på det Borgerskapet
allmänueligen kunde til Rådstugu kallas / då Uphand-
lingarne sedan kunde ske genom Auction, så at den / som
anböd sig at præstera Lesweranthen för bästa Priset / fin-
ge därwid stå fast / jämwäl at ingen annan / eho den wa-
ra kunde / måtte sig uti någon sit Handel så inmänga /
som icke är statsskellig Borgare i Staden där Uphand-
lingen sker; Så finner Kongl. Maj:t i Nåder för godt
at samtycka / det alle Uphandlingar för Cronan håban-
effter stola på det föregående sättet / nämligen efter tidig
föregången kundgörelse ske igenom Auction med Af-
slag / såsom hwar igenom det bästa Priset på de erforder-
drade Waror och Persedlar läser kunna erhållas / wil-
jandes Kongl. Maj:t jämwäl i Nåder hafwa efterlä-
tit Borgerskapet / at wara närmast til sike Lesweranther /
när de för lika Pris och tillförlätelig Sakerhet / som andra /
wilja sig de samma åtaga; Men på den händelsen at nå-
gon annan en sådant entreprennering och utprovantering
för bättre Rätt än Borgerskapet wille præstera, när han
antingen af sin egen Afwel kunde hafwa något at aflåta /
som til en eller annan förnödenhet kunde erfordras / eller och
wil påtagga sig sådant ifrån Utrikes Orter at införskrifwa;
Så förskick Kongl. Maj:t stidlighit / at eho som för bä-
sta Priset sine Waror Al Cronan wil aflåta / den sam-
ma må och hafwa Frihet med Cronan därom at handla
och contrahera.

27.

Beträffande Stådernes underdånige ansöknings / at
all den Spannemål / som kommer af Publico at
D 3 för

försäljas/ af hwad namn den wara kan/ måtte föras
 til Toras/ och där om sjuu dagen förhandlas/ samt at
 de Verificationer, hwilka wederbörande äro skyldige at
 bilägga wid sine Räkenskaper/ ei måge giålla/ med min-
 dre de af Magistraten uti den Staden/ däräst Spanne-
 målen blifwit försäld/ behörigen äro approberade; Så
 emedan detta ärandet egentligen angår Städerna i Skåne/
 hwarest stundom Rörso tjonde och publique Hus Span-
 nemål plägar försäljas; Alltså wil Kongl. Maj:t i Nader
 hafwa bewiljat/ at där sammastädes med en sådan Han-
 del af publique Spannemål på det föregående sättet må
 försaras/ hwar efter wederbörande och i synnerhet Rör-
 so-Inspectorerne där å Orten samt Boshållaren wid
 Barnhuset i Malmö sig underdånigst hafwa at råtta.

38.

Hwad denne Punkten angår/ därutinnan Borger-
 skapet sig beswåra öfwer det twäggehandla
 Zwång/ som dem uti deras Bråde- och Timmer- samt
 mastehandeln indöter/ dels i så måtto/ at de Städer/
 som til denna handelen lägenhet hafwa/ äro förbudne/
 affseende til de afbrände Städers uphielpande/ utstieps
 på sika deras Effecter, innan de hos Kongl. Commer-
 cie-Collegium erhållit tillstånd därtill/ dels och dymes
 delst/ at när så händer/ at Ammiraliteterna eller sine
 wederbörande behöfwa uphandla Master och andra Ef-
 fecter, til Kongl. Maj:ts och Rikens Tienst/ plåga de
 utwårka Förbud på sådane Effecters Utförel; Så har
 Kongl. Maj:t redan under den 31. nästledne Julii, låtit Des
 Commerce-Collegium weta/ at Kongl. Maj:t i Na-
 der wil hafwa lämnat de Handlande en fri Utförelse
 ng

på Bielar/ Timmer och Bräder/ emedan de afbrände Städ-
 der likafullt kunde tilhandla sig hwedde Bråk til sine Bng-
 ningar betarwa. Men med Ele Wårlet och Master bör
 förhållas efter förra där om stödde Förbudet och För-
 ordningar. Beträffande Upphandlingarne til Cronens
 Tienst/ hwarom Ammiraliteterna eller andre wederbö-
 rande komma at draga försorg/ så har Kongl. Maj:t
 (förutan det/ at Städersne almanne samt wederbörande
 Städers enskylte Resolutioner och Privilegier därwid bö-
 ra i acht tagas/) låtit Des nådiga Brest til Ammiralitets-
 Collegium samt Ammiralitets General-Commissariatet
 och Stats-Contoirer afgå/ at wederbörande stola först i
 så god tid wid hwart Års början få Landstap/ hwad
 af Master/ Bielar/ Timmer och Bräder til Cronens
 Tienst så til Sortement och Qualitet samt Quantitet det
 Året kan erfordras/ och at derom sedan/ efter en wisst
 rättad Method, Kiöp- och Contracter slutas och efterlef-
 was måge: Men om så hända skulle/ efter Tidernes om-
 stiftte/ at för Cronens skuld något Förbud omgångelli-
 gen kommo at giöras/ at då genom slikt förbud ingen
 Farkost hindras eller uppehållas skulle/ som för Förbudets
 ankomst kan wara antingen befrachtad och ankommen til
 den Ort där Lastningen skal stie/ eller och allaredan lastad/
 samt at för öfrigt dylikt Förbud/ til någon wisst kort Ter-
 min stola restringeras, och därtill ei längre Tid tagas/
 än til en styndesam Upphandling erfordras/ jämtwål om
 Kiöp och Contracter ei stricke efterlefwas och fullgiöras/
 at då wederbörande wid den accorderade Termis-För-
 lopp lämnas öfwer deras Warer en fri Disposition och
 utstiepnig.

39. Hwad

39.
Hvad widkommer en dehl Ståders underdånige an-
 sökning / at den hädanefter måtte bestås den an-
 del af Accisen och Bakungs-Penningarne / hwilken de
 för År 1686. till hwarjehanda Utgiffter åtnjutit / men
 sedermera kommit at mista; Så wil Kongl. Maj:t sig
 framjent här öfwer i Nåder öftra / när berörde Städer
 hwar för sig särskild hos Kongl. Maj:t i Underdånig-
 het intygat / huru mycket de af sådane Accis- och Ba-
 kungs-Penningar tillföre upburit / samt at deras
 Wilkor och Inkomster nu för tiden äro så swaga och
 ringa / at de utan en sådan Förmön intet kunna utkom-
 ma eller Staten för dem bära sig / då Kongl. Maj:t lå-
 rer i Nåder finnas benågen dem därmed at hugna.

40.
Beträffande de Wäster-Norrlänste Ståderne för-
 de underdånige Besvär / öfwer den på Kul-Bo-
 dan och Gräs-Den wid Öhregrund inrättade Visita-
 tions-Plazen / med anhållan / at den samman måtte til
 Kiöring Den blifwa transporterad; Så kan Kongl.
 Maj:t därtill intet samtycka / emedan Hamnen wid
 Kulbodan och Gräs-Den förnimmes wara mycket så-
 krare / större och bättre än wid Kiöring-Den / med me-
 ra / och blifwa de Wäster-Norrlänste / samt Wäster-
 och Österbotniste Upstäderna härmed aldeles befriade
 för all Visitation i denna Hamnen / til förekommande
 af allt Hinder i deras Jarikes Seglation, hällst som de
 ändock hemma i Orten / i Bläck-Hus-Moden och War-
 hål.

326
 holmen Visitationer undergå måste / låtandes Kongl.
 Maj:t om wärckställigheten häraf Des nådige Ordres
 til Commerce-Collegium afgå.

41.
Hvad angår den begärte Frihet til Säge-Öwar-
 nars inrättning / likmåttigt Kongl. Resolutionem
 Dat. 1697. den 23. Decembr., emedan Landet och
 Städerne stola känna där af en alt för stor flada / at
 den grofwa Skogen til kohling utödes / där han
 bättre til Bräde-Sågning skulle kunna användas /
 och toppar samt grenarne af träen allenast nyt-
 tias til kohling; Så ehuruwäl Skatte-Bonden
 ei betagit är / at nyttia sina enstylte Skatte-Ågor
 och den därpå warande Skogen / efter sin tarr och
 Lågenhet; Så finner Kongl. Maj:t dock i Nåder för
 godt / at sådant icke tillåtes och saklöst göres på de Orter/
 hwaräst Bergwårcken en nödig Undsättning af sådane
 Skogar behöfwa / och den förutan til Rikets allmän-
 na Rotta icke kunna uprätthållas / börandes för-
 denskul däröfwer en ransättning i Orten anställas /
 och så föranstaltas / at å den ena sidan Bårgwår-
 ken icke för nu warande eller den tilkommande Tiden
 för brist af nödig kohl-tillförsel / sättas i åfwen-
 tyr och fara af Undergång / men å den andra icke
 någon Skatte-Man i oträngde måle stängas ifrån
 sin rätt at bruka Skatte-Hemmanets enstolta
 Skog efter sin lågenhet och wilja / til sit gagn / med
 sälsande och annat / förutan någons åtal och intrång.

E

42. An

Anbelande Stådernes underdånige ansöknin-
g / at wederbörande Apothekare måtte i Nader för-
ännas den Tull-Frihet på medicinalier och Apothe-
ques Förmådenheter / hwilken de för detta åtnjutit /
men i förledit År för dem indragen blef ; Så fin-
ner Kongl. Maj:t i Nader för godt / at där til gifs-
wa Des nådiga Bifall och samtycke / börandes Apo-
thekarne i hwarje Stad til följe häraf / både för
innewarande Åhr och sedan alt framgent njuta de dem
förlånte Privilegier och Tull-Friheter obestridat til
godo / på samma sätt / som de dem varit efterlät-
ne innan de indragne blefwo / men för den ti-
den / som de samma i förledit Åhr uphört / kan dem
ingen ersättning bewillias ; Doch skola Apothekarne
härefter vara förbundne / at försee sig med goda och
osfälskade Medicamenter, samt til de Fattigas Olä-
genhet och skada intet stegra Priset öfwer den up-
rättade Medicinal-Taxan, hwarpå wederbörande haf-
wa at hålla en sträng öfzicht och insende.

Swad widkommer Stådernes underdånige klagan
öfwer det Lands-Ridp / som / oackadt de tid
efter annan därom utgångne Förbud / skola nu mer
än tilförene föröfwas / och til en delh däraf förme-
nes härfluta / at det icke är så allmänt bekant / hwid
slags oloflig Handel under Lands-Ridp egentligen
begre

begripes / anhöllandes Ståderne fördenstul i under-
dånighet / at en Förordning måtte författad blifwa /
som tydeligen och omständeligen förklarar / hwad Lands-
Ridp är / samt sedan utlägger wid hwad Straff och
Wite en sådan för Publico skadelig och Ståderne i
synnerhet fördärfwelig Handel warder förbuden ; Så
finner Kongl. Maj:t i Nader för godt därtill at sam-
tycka / Skolandes en sådan Ordning författad och ge-
nom Trycket alindant kunnog blifwa / så snart Kongl.
Maj:t därefter först infodrat Des Hoff, Råttis och Col-
legiers underdånige betänskande.

Kongl. Maj:t har jämwal i nådigst öfwerwågna
de tagit den ansöknin / som giöres af de Stå-
der / hwilka med Samrar och Bruf omgifne äro / at
Brufs-Patronernes fördärfwelige Landt-Ridp måtte
hög-rättwiseligen warda hemmat / så at de an-
tingen måste ställa deras Handel inom de Stranker /
som de haft för År 1700. eller och åtminstone så wi-
da Ståderne skulle kunna blifwa behåldne / den uti sam-
ma Åhr utgångne Förordning med hwad sedermera År
1722. uppå Kongl. Bergs- och Commerce-Colle-
giernes Förslag och Betänskande / i förmågo af sam-
ma Förordning kan vara resolverat, så wida mode-
rerat blifwa / at Brufs-Patronerne allenast lännas
tilstånd / at providera sig med allehanda åtande Wa-
ror samt blaggarn och walmar / som de til deras en-
skytte Brufs-Soldats och egne Arbetares föda och Under-
håld

328
D nödvändigt behöfwa / men widare intet / utan at
wad de elljest til deras Bruks råtta drifft och fortsät-
tande af andre betarswa / såsom Tak-Jern af Bergs-
Mannen / samt Kohl / Weed / Rörflor och Förför af
Landt-Mannen med reda Penningar betala / wid an-
senlige Böter / samt Confiscation af Waran / och på
det så mycket bättre hand därefter må kunna hållas /
förordnas måtte / at där någon Bruck-Patron öfwer-
bewises / i stället för penningar betala Bonden eller
Bergs-Mannen med Waror / det Bonden och Bergs-
Mannen wäl må behålla samma Waror / och ändå haf-
wa rätt at fordra sin betalning i penningar / men
om Bonden eller Bergs-Mannen det ei gör / at Sta-
den må hafwa rätt at söka af Bonden eller Bergs-
Mannen Waran under Confiscation, och han söka af
Bruck-Patronen sin ersättning igen. Nu ehuruwål
Kongl. Maj:t intet kan tillåta / at ofwänberopade
Kongl. Förordningar af 1700. och 1722. stola / efter
Städernes ansöknin / blifwa ändrade och rubbade /
emedan de samma lända til Bergs-Lagens samt hela
Landets och menige Allmogens nytta och Begärlig-
het; Så wil dock Kongl. Maj:t berörde Förordningar
i så måtto hafwa förklarade / at de Förför / som stie
ifran Bruken til Städerna / hwarest sådane Waror / som
Landt-Mannen omtränger / kunna wara til köps / med
reda Penningar til Allmogen stola betalas; Som ock
Kongl. Maj:t allwarligen här med alt twång emellan
Bruck-Patronen och Bonden wil hafwa förbudt / efter
som det endast på allmogens fria wahl och öfwerens-
kommande bör bero / om de för hwad at dem til
Bruckens råtta drifwande och fortsattande lefwereras /
eller den tjenst de där til gindra / wilja taga pennin-
gar

gar eller Waror i betalning. Där jämte är Kongl.
Maj:ts nådige wilja och befallning til wederbörande
at hålla noga och allwarfam hand därefter / at Landt-
Köps och all Bergslagerne förbuden / såsom Städerna
til Präjudice ländande Handel / måtte skämdigt för-
ordningar / tilbehörigen uppspanas / angifwas och af-
straffas.

45.

Senteligen och som Kongl. Maj:ts nådige och all-
warlige Wilje är / at samtelige Städerna i gemen
och hwart och et Stånd i synnerhet måge wid Lag / de-
ras wälfångne Privilegier och Förmöner bibehåldne och
handhafwa warda / så at dem uti deras Fri- och Rät-
tigheter / intet mehn / hinder eller intrång i någor
måtto må tilfogas; Ty försäkrar Kongl. Maj:t i Rå-
der härmed / at ehuruwål Städerna enstolte Privilegier,
stola / som Regerings-Formens 21. Förmåder / blifwa
öfwerseende och efter närwarande tidens bestaffenhet uti
sådane mål / som någon ändring nödvändigt erfordra /
lämpade och förbättrade; Så böra de dock icke til deras
grund och warelse uphåfwas och omkullastas. Därjäm-
te är ock Kongl. Maj:ts nådige Wilje och Befallning / at
desse föregående allmänne Resolutioner, hwilka Borga-
re-Ståndet wid denne Riks-Dag diomeddelte / icke stola
til Städernes nachdehl framdeles blifwa rubbade / än-
drade / eller igenom någon stridig uttöndning förklarade /
utan af Kongl. Maj:ts Collegier och Befallnings hafwan-
de / som de i bolstaften lyda / noga i allt tagne och eff-
terlef-

E 3

eftersewade/ så klart dett wåra wål/ at i detta fall und-
 wika Kongl. Maj:ts Onåde/ hårdt Tilltal och därpå följ-
 lande oundwifeligt straff. I öfrigt förblifwer Kongl.
 Maj:t samtel. Städerne med Kongl. Dñest och Nåde
 allid wälbewägen. Actum ut supra.

FRIEDRICH.

Dat: 16. October.

329

PRIVILEGIA

Utaf

Then Stormächtigste Konung

FRIEDRICH

Sweriges / Giöthes och Wändes

KONUNG 2c. 2c. 2c.

Stadsfästade

Sweriges Rikes Ridderkap

och **Adel**

Uppå Riksdagen i Stockholm år 1723.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis

SEDERHÖJEN/ uti Kongl. Boktryckeriet uplagdt/

hos **JOHAN HENR. WERNER,**

Directeur öfwer alla Tryckerien i Riket.

Prijet för Exemplaret / är 8. öre Silfmit.